

Remissvar över betänkandet SOU 2025:27

En socionomutbildning i tiden

u2025/00722

Inledning

Nätverket unga för tillgänglighet (Nuft) är paraplyorganisationen för föreningar, organisationer och nätverk inom den unga funktionsrättsrörelsen samt unga patienträttsrörelsen.

Vi lämnar härmed vårt remissyttrande.

Sammanfattning

Nuft välkomnar att studenter ska visa förståelse för normbrytande beteende, ungdomskriminalitet, förebyggande arbete, återfall i brott samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Nuft anser att det behövs ett integrerat funktionsrättsperspektiv, särskilt kring barn och unga med funktionsnedsättningar, som ofta är överrepresenterade inom ungdomskriminalitet och utsatthet för hedersförtryck. Socionomer saknar ofta tillräcklig kunskap om dessa frågor, trots deras viktiga roll i det förebyggande arbetet – både som skolkuratorer och inom socialtjänsten.

Kapitlet om ungdomsbrottslighet saknar helt kommentarer om barn med funktionsnedsättning, särskilt de med intellektuell funktionsnedsättning som riskerar att utnyttjas.

Nuft anser att det saknas skrivningar om förebyggande arbete i digitala miljöer, där barn och unga ofta rekryteras till kriminalitet och utsätts för våld och hedersförtryck.

Bakgrundsinformation & allmänna kommentarer

Nuft är positiv till de nya kunskapsmålen samt att studenten ska visa förståelse kring normbrytande beteende, ungdomskriminalitet, förebyggande och återfall i brott samt hedersrelaterat våld och förtryck.

Nuft vill skicka med en allmän kommentar till utredningen när det gäller ungdomskriminalitet, normbrytande beteende, samt kunskap om hedersrelaterat förtryck och våld. Det behövs ett integrerat funktionsrättsperspektiv och kunskap kring barn och unga med funktionsnedsättningar då det många gånger är överrepresenterade i dessa grupper. Det är något som idag upplevs som att socionomer saknar överlag. När det handlar om hedersrelaterat våld och förtryck tenderar man att glömma att prata om hur vanligt det är i gruppen personer med funktionsnedsättning oavsett om man är född i Sverige, är utrikesfödd eller andra generationens invandrare. Problemet med hedersrelaterat våld är så pass stort att MFD fått ett särskilt uppdrag om att utreda detta och presenterade sin rapport samt utbildning tillsammans med Barnafrid tidigare i våras.

I kapitel 3 nämns att nuvarande socionomutbildningar har mellan 13,5 – 30 högskolepoäng i juridik beroende på lärosäte, vilket kan upplevas som en stor variation mellan de olika lärosätena. Förslaget som nämns i kapitel 6 – att socionomutbildningen ska inkludera minst 30 högskolepoäng i juridik – tycker Nuft låter som ett bra förslag då juridik ofta är relevant i arbetslivet för många socionomer.

Vi saknar i kapitel 5 “Ungdomsbrottslighet, sociala insatser och straffrättsliga reaktioner” helt kommentarer kring barn med funktionsnedsättning speciellt intellektuell funktionsnedsättning som luras in i ex gängkriminalitet. Samt den viktiga roll socionomer har att kunna förebygga, motverka och bryta detta. För att detta ska ske måste socionomer, både som skolkuratorer eller inom socialtjänsten ha rätt kunskap och utbildning i de ökade svårigheterna och riskerna med gruppen barn och unga med funktionsnedsättning.

Nuft är mycket positiv till skrivelserna kring “kunskap om hur funktionsnedsättningar påverkar människors livsbetingelser” i kapitel 6.

Nuft saknar helt skrivelser om kunskap kring hur man arbetar förebyggande i den digitala miljön. En miljö där barn och unga befinner sig och som tangerar många av de nya kunskapsmålen då ex mycket rekrytering till kriminalitet sker i det digitala rummet men även våld och hedersförtryck.

Nätverket unga för tillgänglighet

Info@nuft.se

Med stöd av medlemsorganisationerna:

Unga reumatiker

Info@ungareumatiker.se

Unga Rörelsehindrade

kansliet@ungarorelsehindrade.se

Svensk Celiaki Ungdomsförbund

Info@scuf.se

Unga med synnedsättning

Info@ungsyn.se

Unga Hörselskadade

Hej@uh.se

Ung Diabetes

Info@ungdiabetes.se